

I&R varkens

Resultaten I&R-inspecties in 2020 bij houders van varkens

Identificatie en registratie (I&R) van dieren is van groot belang om dieren en dierlijke producten snel te kunnen traceren als dat nodig is. Bijvoorbeeld als er een besmettelijke dierziekte uitbreekt, of bij vervuiling in de voedselketen.

Varkenshouders zijn verplicht hun dieren tijdig en juist te identificeren en alle verplaatsingen van en naar het bedrijf te registreren in het I&R-systeem van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de zogenoemde I&R-verplichting (zie ook: Wet- en regelgeving I&R). De NVWA houdt hier toezicht op om de naleving te stimuleren en de betrouwbaarheid van het I&R-systeem te vergroten. Deze factsheet bevat de resultaten van het toezicht in 2020 op de naleving van de I&R-verplichtingen door varkenshouders.

Wet- en regelgeving I&R

In Europese regelgeving, zoals Richtlijn 2008/71/EG, is beschreven waar varkenshouders in Europese lidstaten aan moeten voldoen met betrekking tot I&R varken. Het gaat om aspecten als het merken (identificatie) en melden (registratie) van verplaatsingen en het bijhouden van de gegevens in een register. Met de Regeling identificatie en registratie van dieren (hierna: Regeling I&R) is op nationaal niveau verder invulling gegeven aan deze Europese regelgeving.

Sinds 21 april 2021 is de Europese en nationale wet- en regelgeving met betrekking tot I&R gewijzigd. De wettelijke grondslag is sindsdien grotendeels te vinden in Verordening (EG) nr. 2016/429 en Wet dieren. In Regeling houders van dieren zijn de meeste I&R-verplichtingen voor varkenshouders in Nederland vastgelegd.

Werkwijze

Tijdens een inspectie I&R varkens controleert de NVWA op I&R-verplichtingen voor varkenshouders met betrekking tot het juist en tijdig identificeren van varkens met toegestane merken, het registreren van alle verplaatsingen van varkens in het I&R-systeem en het volledig, juist en naar waarheid bijhouden van de administratie.

Selectie

In verband met de coronapandemie in 2020 en de landelijke maatregelen, konden reguliere fysieke inspecties (tijdelijk) geen doorgang vinden, waardoor een administratieve manier van inspecteren is toegepast. Deze administratieve inspecties vonden telefonisch plaats. Varkensbedrijven werden geselecteerd op basis van analyses uit het I&R-systeem waaruit bleek dat deze bedrijven niet of slecht voldeden aan de termijnen waarbinnen I&R-meldingen gedaan moeten worden. Daarnaast zijn in 2020 inspecties I&R varken uitgevoerd op eigen initiatief van een inspecteur, op basis van meldingen of in combinatie met risicogerichte welzijnsinspecties.

Resultaten

De NVWA heeft in totaal 263 inspecties uitgevoerd op het gebied van identificatie en registratie van varkens. Resultaten zijn weergegeven voor 22 fysieke inspecties, 235 administratieve inspecties en 6 herinspecties die zijn gestart in 2020 en voor 25 januari 2021 volledig afgerond zijn. Tijdens een inspectie kan een overtreding of een combinatie van meerdere overtredingen geconstateerd worden, wat leidt tot een niet-akkoordinspectie.

Tabel 1: resultaten inspecties I&R varkens 2020.

type inspectie	soort selectie	inspecties totaal	inspecties akkoord	inspecties niet akkoord	percentage niet akkoord
Fysiek	combi met welzijn varkens	4	2	2	50%
Fysiek	melding/eigen initiatief	18	1	17	87%
Administratief		235	0	235	100%
Herinspectie		6	4	2	33%

Fysieke inspecties

Tijdens een fysieke inspectie I&R varken kunnen verschillende overtredingen geconstateerd worden. Op basis van de geconstateerde overtredingen, of een combinatie van overtredingen, kan een interventie toegepast worden. Zoals in tabel 2 is te lezen, hadden de meeste overtredingen betrekking op het niet (tijdig) melden van de aan- en afvoer van varkens aan het I&R-systeem.

Tabel 2: geconstateerde overtredingen en ingezette interventies tijdens fysieke inspecties I&R varkens 2020.

overtredingen	schriftelijke waarschuwing	rapport van bevindingen	proces-verbaal
Niet (tijdig) melden aan het I&R-systeem	10	6	4
Onjuist merken van dieren	4	-	1
Onjuist voeren van voorgeschreven administratie	2	-	-
Onjuiste registratie van de locatie	2	-	-
Totaal	18	6	5

Administratieve inspecties

De administratieve inspecties zijn uitgevoerd bij varkensbedrijven, hoofdzakelijk vleesvarkens- en zeugenbedrijven, waarbij uit analyse was gebleken dat ze niet aan de meldverplichting voldeden. Alle uitgevoerde administratieve inspecties werden niet akkoord bevonden en voor elke inspectie is een schriftelijke waarschuwing dan wel een rapport van bevindingen opgemaakt, afhankelijk van de mate van de overtreding.

Herinspecties

De uitgevoerde herinspecties hadden betrekking op geconstateerde afwijkingen tijdens eerder fysiek uitgevoerde inspecties, met betrekking tot het melden aan het I&R-systeem en/of de merkplicht van varkens. Van de 6 uitgevoerde herinspecties zijn 2 herinspecties niet akkoord bevonden, omdat afwijkingen met betrekking tot het merken dan wel het merken en melden niet waren hersteld. Voor de herinspectie waar de afwijkingen met betrekking tot het merken en het melden niet waren hersteld, is een rapport van bevindingen opgemaakt.

Interventies

Als een inspectie niet akkoord is, wordt er door de inspecteur gehandhaafd. De interventie wordt bepaald aan de hand van het interventiebeleid. Tabel 3 toont het aantal en de typen interventies die zijn ingezet naar aanleiding van overtredingen die zijn geconstateerd tijdens inspecties I&R varkens. Bij een aantal van de niet-akkoordinspecties is geen interventie toegepast. Dit kan verschillende oorzaken hebben, bijvoorbeeld als de tekortkoming te klein wordt bevonden om te interveniëren. Het totaal aantal toegepaste interventies (schriftelijke waarschuwing, rapport van bevindingen, proces-verbaal) verschilt met het aantal keren dat een interventie is aangezegd per soort overtreding (tabel 2), omdat meerdere overtredingen bij hetzelfde bedrijf samengevoegd zijn in 1 interventie.

Tabel 3: aantal ingezette interventies per soort inspectie I&R varkens.

soort inspectie	schriftelijke waarschuwing	rapport van bevindingen	proces-verbaal	totaal
fysieke inspecties	9	4	2	15
administratieve inspecties	60	175	-	235
herinspecties	1	-	-	1
totaal	70	179	2	251

Conclusie

In verband met de coronapandemie in 2020, konden reguliere inspecties (tijdelijk) niet doorgaan, waardoor een administratieve manier van inspecteren toegepast is.

In totaal hebben 22 fysieke inspecties, 235 administratieve inspecties en 6 herinspecties plaatsgevonden. De fysieke inspecties waren op basis van meldingen, op initiatief van een NVWA-inspecteur of gecombineerd met risicogerichte welzijnsinspecties. De administratieve inspecties zijn geselecteerd op basis van te late meldingen in het I&R-systeem. Vanwege de risicogerichte selecties, resulteerden deze inspecties in respectievelijk 86% en 100% niet-akkoordinspecties. Aangezien er enerzijds zeer weinig fysieke inspecties uitgevoerd zijn en anderzijds de administratieve inspecties risicogericht zijn geselecteerd, geven de afwijkingpercentages in deze factsheet geen representatief beeld van de gehele varkenssector.

Uit de resultaten van zowel de fysieke inspecties als de administratieve inspecties blijkt dat het niet tijdig melden aan het I&R-systeem, de meest geconstateerde overtreding is bij varkenshouders. In totaal zijn 251 interventies toegepast, waarvan 70 schriftelijke waarschuwingen, 179 rapporten van bevindingen en 2 processen-verbaal.

De NVWA heeft eind 2020 met een nieuwsbericht aandacht gevraagd voor de I&R-verplichtingen voor varkenshouders. In dit bericht zijn de verplichtingen en relevantie van de I&R-regelgeving aangekaart en is aangegeven waar mogelijke aandachtspunten liggen.